

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iona Propheta

Luther, Martin

Argentorati

VD16 B 3892

Tollite me & projcite me in mare. noui enim, quod propter me procella
hæc super uos ingruerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36534

ANNOTATIONES.

hæc Iona. Ebraeus sum, & Deum cœli timeo, quom tamen ad eam usq; horam, Deum cum spreuerat, tum illi morem non geßerat, Atqui tantum uult dicere Alienis dijs non seruiuo, Idola non colo, perinde atq; uos & reliquæ Gentes, cæterum unicum et uerum ego Deum colo, Atque hoc maius erat Ionæ dedecus, quod ipse ueri Dei cultor, ex sanctissima terra existens, præ cunctis colentibus Idola gentibus, maximus reperiretur peccator ac pessimus, ut etiam suo nomine ὀυθῆους gentes periculo, & ad afflictioni expositas esse oporteret. Quom tamen alioqui plerunq;, per ministros Dei, peccatores alij adiuuentur, uti cum posteris suis Ahabum, & Elia et Elisa iuuabant. Hic uero inuersa sunt omnia. Mali enim boni causa pœnam luere adiguntur, & ita pientissimus, fit pessimus, & primus, nouissimus. Atq; hoc est quod eum tantum peccati sui puduerit, quod non sponte gentibus peior esse, uolebat, & peior esse tamen cogebatur demum.

Tollite me & proijcite me in mare. noui enim, quod propter me procella hæc super uos ingruerit.

Contueamur hic in Iona, quid fides è puro corde possit, quid expedire queat, atq; illic arduum fi-

c 3 dei ex=

dei exemplum propositum est, de qua supra item diximus, quàm sit omnipotens, & de omnibus sibi aduersis triumphet fides. Principio, aliorum peccata in sese transfert, confiteturq; suo nomine tantam subortam esse procellam: quo simul omneis alios in fontes & liberos reddit, se solo manente peccatore, ut alij omnes iusti sint. Per quæ Charitati satisfacit, & ea persoluit, quæ alijs damna dederat omniaq; sibi imputari sinit. Atq; hic egregiam rursus gratitudinem charitas repperit, Siquidem illi boni homines, tantam non desyderant poenitentiam, manifesta confessione & agnitione contenti, unde summis uiribus ad solum rursus exponere eum tentabant, atq; ita charitatem charitate rependere, sed fieri non potest.

- 2 Secundo, Talem peccati conscientiam, uel coram Deo in se transfert, ut coram Deo eo nomine pudeat, ueluti is, cuius cor constanter testetur & fateatur, se cum aduersus deum tum aduersus homines pergrauiter peccasse. Quæ ignominia omnium longe est maxima, qua coram Deo quisquam rubore suffunditur & dedecoratur. Tum enim nusquam uel locus uel angulus est, uel apud omneis creaturas, neque apud inferos, quo se quis proripere queat, Cæterum omnium creaturarum ferre obtutum, caritatem
que in

ANNOTATIONES

que in faciem statuere se cogitur, summo cum dedecore, ut sentiunt prauæ consæntiæ, sicubi recte tangantur, Neque enim Iona tibi aspiciendus uenit, quæ admodum posthac eripitur, & rursus honore adficiatur, uerum, ut in suis infixus est uitijis, non uidens quâ sibi inde exeundum sit. Nam si hoc nouisset humanum cor, conscientia eum non adeo torqueret. Atqui Deus uniuersum honorem & solamen è medio tollit, ac nihil præter dedecus & ignominiam relinquit, Quæ est ipsissima miseria.

Tertio, natura peccatum ipsa mors consequitur 3
ueluti pœna, ut Paulus 1. Corinth. 15. inquit. Lex est uirtus peccati, peccatum uero, mortis est stimulus uel acrimonia. Videt quidem Iona nihil restare præter amaram mortem, cui se dedens, de sese ipse fert sententiam, Præcipitate me in mare, perinde, quasi dicat, Mori me oportet, alioqui nulla tranquillitas erit, Nam rursus non est aspiciendus tibi Iona, iuxta historie faciem, Quom enim totâ in propatulo cernamus actionem ereptionis eius, exiguum nobis uidetur, parumq; commouet. Atqui præuidendum tibi est, quo in hoc impetu, fuerit animo Iona, qui ne santillulam quidem unicam, uel uitæ, uel ereptionis porro respicit, sed solam mortem, mortem, mortem ut penitus de salute sua desperans, morti se tradere
e 4 compellatur

compellatur. Si enim in hunc modum nobiscum ageret Deus, ut uitam nobis in morte ostenderet, uel ut animæ nostræ locum, spatium, iter, modum, quo illi nitendum aut incedendum, aut migrandum uel permanendum esset, commonstraret, mors non acerba foret, sed ueluti saltus, trans non altum alueum, ubi utrinq; certum est, & solum & littus peruidetur, iam uero neutrū horū nobis ostendit deus, nobisq; à certo uitæ nostræ portu transiliendū est ad littus, ubi neque sensus neque uisus, nec fundamentum, nec fulchrum est, sed in sola Dei misericordia & conseruatione transiliendum est, quemadmodum hic è nauis Iona eijcitur, quod sentit, in mare, ubi nullum fundamentum sentit, & ab omnibus omnino creaturis destitutus, in sola Dei misericordia et nomine et salute discedit.

4 Quarto, & in morte iram Dei suffert, Sentit enim ut mors non ex gratia sed ex ira, per suum demeritum super eum ueniat, iam & mors ferenda esset, nec adeo tota acerba esset, si absque Dei indignatione ueniret, quemadmodum uenit etiam, si quisquam Christi nomine iniuste ad mortem condemnatur, quorum de numero sunt diui martyres, qui nouerunt sibi iniuriam à mūdo fieri, Quare dum iustam coram Deo causam habent, certi sunt Deum sibi

sibi propitium, & non iratum esse. Vnde & mors postea non ex ira dei, sed ex gratia & bona eius uoluntate promanare cognoscitur. Eni uero, ubi mors factis & peccatis nostris digna redditur, ibi uero diuina tandem ira concomitatur, quæ mortem facit intolerabilem, ut nihil illic præter mortem, inueniendum & sentiendum sit.

Ipse nunc rem perpendas, & uidebis, quodlibet horum quatuor, singulatim intolerabile uel sanctis esse, & importabile impijs. Quis enim tanta fortitudine præditus est ut læta frui consentia, aut in corde pacem habere possit, si Dei super se iram per sentiscat? Attamen plerosq; impios uel ad rabiem & insaniam hæc res adigit, Hæc ratione, quis est qui mortem non exhorret, aut à conspectu eius non contremiscit? etiam si diuinam nemescin, nec sentiat, nec de ea quicquam sciat? ut gentes, uel propitium etiam Deum experiatur, ut sancti, Sic in terris non maius peccato & conscientia, pondus est. Ecquis enim ferre potest, ut cum coram Deo, tum hominibus de honestetur? Quis non emori mallet, quàm cum in modum uiuere? Atqui in miserum illum Ionam, hæc omnia simul decidunt, urgendo eum & adfligendo, ut de gratia Dei desperet, & à fide excidat. Quantum tum in pectore eius luctam fuisse putas? sanguini-

nē tū profecto nimia prae angustia sudare potuisset illic aduersus peccatum suum, aduersus suam conscientiam, suiq; cordis sensum simul pugnandum fuit, tum anima eius sericeo alligata filo, supra Auerna, et aeternam damnationem pependit. Ingens sanè res in corde per diuinam uirtutem contigit, quod permã ferit in Deo conseruatumq; sit. Quod enim in fide perseuerauerit, eius liberatio satis argumento est, Neminem impiorum ex tali morte & extrema liberat erumna Deus, Ad hæc, ipse Dei se ministrum confitetur, Quod omnes impij nequaquã facere possent, sed omnes in peccatis suis desperati pessimum ierent.

Postremo, plus adhuc malorum pertulit Iona, Mare fit illi thorus, aut lectus morti destinatus, ut solus moriatur, nemine illum circumstante, qui consoletur, sed illi sua cum nauì abeunt, relinquentes eum in medio pelago, ueluti ærtissime submersum aut perditum. Sexto, adhuc neque in pelago malorum eius finis est, nec una morte satis habet, sed in piscis magni fauces intrare cogitur, Quo se Deus horrendum exhibuit, ueluti sic iratus sit, ut morte, cui sese tradiderat Iona, nihil omnino contentus, non sufficienter de eo ultionem perficere possit. Nam haud dubie piscis illius fauces, non aliud, quàm terribilis
imago

ANNOTATIONES.

Imago esse potuere, misere perditio, morientiq; Ionæ ad hæc, præacuti dentes arcum arcæ steterunt, acuminatarum columnarum instar, aut trabium, amplumq; adeo penoris, quod in uentrem demittebat, uestibulum fuit, Hoc in morte consolari est? hic ne in morte amicus Dei aspectus est, ut mors ipsa nõ satis esse debeat? Quanta hæc fides, immo, quantũ fidei certamen est? Victoria illic ac triumphus, sub maxima infirmitate occultatur. Quam nobis hic deus ostendit, quid fides & uerbum eius possint, ut et oēs in uniuersum creaturæ nihil illi derogare queant neq; etiã ipsa Dei ira, etiamsi extreme atrocissimeq; cuncta seuiant, Verum Ionam toti mundo, hac historia, quale sibi tum cor steterit monstrare oportuit, & quo pacto cuiusq; pij animus in non dissimili tentatione consistat, ut posthac audiemus. Quemadmodum enim procellosum mare uasto cum impetu Ionam uult submersum, ad hæc, & cum bellua grandis deuorare cupit & absumere, sic conscientia, moram, ab ira Dei ferociam & impetum sentit, ac planè infernus, æternaq; damnatio, animam deglutire conantur, &c.

Et Iona fuit in uentre piscis treis dies, treis item noctes.

Siquis